

Vianočné obdobie sa skončilo

Pápež Benedikt XIV. pri príležitosti Sviatku krstu Pána pokrstil v Sixtínskej kaplnke 21 novorodencov. Hlava Katolíckej cirkvi tak oficiálne ukončila vianočné obdobie. **Markíza, 9.1.2011**

Stalo sa 10. januára

V roku 1951 v Bratislave sa začal päťdňový vykonštruovaný proces komunisticko-justície proti „vlastizradným“ biskupom. Spišského rímskokatolíckeho biskupa Jána Vojtaššáka odsúdili na 24 rokov väzenia, titulárneho biskupa Michala Buzalku a prešovského gréckokatolíckeho biskupa Pavla Gajdiča na doživotie. **Prav-**

Cirkev opustili masy katolíkov

Pre sexuálne škandály sa mnohí veriaci v Rakúsku či Belgicku odvrátili od Vatikánu. Z cirkvi vlni odišli rekordné počty veriacich vo viacerých krajinách. V Belgicku cirkvi dôveruje len osem percent ľudí.

Tradičné bašty katolíckej cirkvi zažili ťažký rok. V Belgicku jej neverí ani desať percent opýtaných, v Nemecku aj Rakúsku ju minulý rok opustili rekordné počty veriacich. Prispeli k tomu hlavne škandály sexuálneho zneužívania maloletých cirkevnými predstaviteľmi a sklamanie nad reakciou cirkvi.

Dôvera klesla asi o tretinu

V Belgicku podľa agentúry AFP za minulý rok prudko stúpol počet ľudí, ktorí požiadali o svoje vymazanie zo zoznamov pokrstených. V desaťmiliónovej krajine je podľa agentúry pokrstených asi 60 percent ľudí. Po minuloročných odhaleniach stoviek prípadov zneužívania a po tom, čo sa k viacnásobnému zneužívaniu synovca v apríli priznal aj biskup v Brugách a následne odstúpil, stratila cirkev dôveru mnohých. Podľa prieskumu, ktorý cituje agentúra AFP, jej v Belgicku dôveruje len osem percent opýtaných, pred rokom to bolo o 20 viac. „Keď nesúhlasíte s organizáciou, ktorej členom ste sa navyše nestali dobrovoľne, najrozumnejšia vec je odísť,“ hovorí 24-ročný Damien Spleeters, ktorý oficiálne požiadal o vymazanie zo zoznamov pokrstených. Takých ako on bolo podľa štatistik asociácie Priatelia laickej morálky v roku 2010 1700, čo je viac než štvornásobné zvýšenie oproti minulému roku. „Stále ide

o malé percento vzhľadom na belgickú katolícku komunitu,“ bráni sa hovorca belgických biskupov Tommy Scholtes. Minulý rok sa 475 ľudí obrátilo na špeciálnu komisiu belgickej katolíckej cirkvi pre zneužívanie. Biskupi požiadali verejne o odpustenie za to, že na prípady cirkev nedokázala adekvátne zareagovať. Dôsledky opustenia cirkvi sú v Belgicku hlavne symbolické, keďže jej financovanie nezávisí od počtu veriacich. V Nemecku a Rakúsku stratili minulý rok podľa štatistik desiatky tisíc veriacich a spolu s nimi aj značnú časť finančných príspevkov.

Odhádzajú v Rakúsku

V Rakúsku v júni úrad pre cirkevnú daň viedenskej arcidiecézy odhadoval, že rakúsku katolícku cirkev v roku 2010 opustí 80-tisíc z asi 5,5 milióna katolíkov v krajine. Je to asi o polovicu viac než cirkev opustilo rok predtým. A to napriek tomu, že vplyvný viedenský arcibiskup a kardinál Christoph Schönborn bol jeden z prvých vysokých cirkevných funkcionárov, ktorý verejne uznal vinu cirkvi na zneužívaní. Štúdie denníka Frankfurter Rundschau a agentúry DPA ukazujú, že nemeckú cirkev, kde veriaci platia cirkevnú daň, opustilo podstatne viac ľudí ako v posledných rokoch. V bavorskej diecéze v Augsburgu, kde biskup Walter Mixa musel odstúpiť po obvineniach zo sexuálneho zneužívania a sprenevery, bolo zvýšenie najvýraznejšie. Do polovice decembra podľa Deutsche Welle odišlo vyše 11-tisíc ľudí oproti asi sedemtisíc v minulom roku.

Ela Rybárová, SME 10.1.2011

Sviatky u pravoslávnych

Dobre, že už je po sviatkoch a v čase zdražovania sa veľkým nákupom potravín načas vyhneme. Neplatí to ale pre celé Slovensko. Kým väčšina Slovákov na Troch kráľov už zhadzuje vianočné kilá, pravoslávni veriaci si len v tento deň sadli k štedrovečernému stolu.“

Redaktor: „V mrazivé ráno sa už tradične na Štedrý deň vyberú do kostola iba tie gazdinky, ktoré majú všetko prichystané na slávnostnú večeru. Hoci starobylé zvyky sú už dnes viac-menej iba súčasťou folklóru, tradičné jedlá si neodpustí nikto. Po 40 dňovom prísnom pôste nemohli na sviatočnom stole chýbať tradičné potraviny, no najmä čerstvý, doma upečený chlieb.“

Obyvatelka Krajnej Porúbky: „Med, cesnak, máčanka, pirohy, polievka hubová.“

Redaktor: „Vianoce nie sú pre veriacich iba sviatkami jedál, no predovšetkým časom radosti z narodenia Ježiša Krista. Hoci niektorí ľudia slávia dnes Vianoce až dvakrát, veriaci v maličkých obciach na severovýchode Slovenska sú radi, že zostali uchránení od masívnej reklamy a konzumu.“

Obyvatelia Krajnej Porúbky: „Každopádne si tieto Vianoce v starom štýle zachováme teda až do konca svojho života.“

Obyvatelia Krajnej Porúbky: „U nás slávime viac duchovne.“

Obyvatelia Krajnej Porúbky: „Ja v tom nevidím žiadny problém, pretože bola som takto vychovávaná.“

Marián Derco, pravoslávny kňaz, Medvedie: „Hoci predkovia boli jednoduchí, obyčajní, ale ľúbili Boha, že si držali svoje, si držali svoju vieru, držali si svoj kalendár, že sa radovali, tešili, navštevovali a takýmto spôsobom oslavovali.“

Redaktor: „Starým kalendárom sa donedávna riadili aj mnohí gréckokatolíci. V posledných rokoch však aj títo slávia 6. januára Sviatok Bohozjavenia, počas ktorého kňazi posväcujú takzvanú jordánsku vodu.“

Eubomír Lehotský, TA3, 9.1.2011

Keď víno nie je alkohol

Biele víťazi u katolíkov aj evanjelikov, lebo nenecháva fľaky. Pravoslávni trvajú na červenom pre farbu krvi

Povolani, v ktorých si môže človek legálne vypit' počas práce, je minimum. Patrí medzi ne aj kňazstvo, keď duchovní prijímajú chlieb ako Kristovo telo spolu s vínom ako jeho krv. Závisť nie je namieste - ide o zanedbateľné množstvo, kňazi ho vymedzujú na zhruba pol deci za omšu či svätú liturgiu.

Víno ako krv

„Výroba chleba a vína ako matérie k premene na telo a krv Ježiša je spojená s ľudskou námahou, koncentruje v sebe prácu a utrpenie, pričom nezávisí iba od človeka, ale aj od počasia. Je to symbol utrpenia, podobne ako keď Kristus dobrovoľne vystúpil na kríž, aby sa obetoval za nás,“ vysvetľuje riaditeľ kancelárie gréckokatolíckej Prešovskej arcieparchie Ľubomír Petrik. „Ježiš počas poslednej večere povedal - Jedzte moje telo a pite moju krv. Robíme to na jeho pamiatku a prostredníctvom týchto darov sú nám odpustené aj hriechy. Samozrejme, ak je to spojené s úprimným pokáním,“ dopĺňa ho evanjelický zborový farár z Málnica Ivan Mucha. Istotu, že Ježiš požíval víno a nie trebárs pivo, berú z evanjelií. „Všade, kde sa opisuje posledná večera, spomína sa priamo víno. Ježiš sa o ňom vyslovuje ako o nápoji, ktorý bude piť s učeníkmi aj v nebeskom kráľovstve,“ tvrdí katolícky kaplán z Marianky Marek Vadrna.

Bez prídavných látok

Podľa katolíckeho farára Vladimíra Slováka zo Stožka prioritou nie je ročník, odroda ani chuť, základné kritérium u katolíkov definuje Kódex kánonického práva: „Víno musí byť prírodné, z plodov viniča a nepokazené.“ Ríbezl'ové víno nemá šancu. Duchovní požívajú vína biele i červené, suché i sladké, podstatné je, že „takýto produkt sa vyrába len na prírodnej báze bez prídavných látok, najmä sacharózy, tanínov a podobne. Keďže nie je možné pridávať cukor, je na vinárovi, aby správne vybral odrodu, načasoval ošeračku a určil optimálne spracovanie,“ vysvetľuje Jaroslav Ostrožovič. Na omšové vína má dekrét Gréckokatolíckeho apoštolského exarchátu v Košiciach. Dekrét sa vydáva po prísaha u biskupa, každá katolícka diecéza ma takých výrobcov niekoľko.

Centrálne dodávky na farnosti však nehrozia, kde ho kupujú, je na nich. Ponuka je solídna, podľa Ostrožoviča na trhu s omšovými vinami dominujú biele.

Pravoslávni len červené

Evanjelici sú menej striktní. „My si na tom až tak nezakladáme, víno často kupujeme v bežných obchodoch. V našom cirkevnom zbore to má na starosti kostolník, používame nitrianske knieža. Dekrét netreba,“ vysvetľuje Ivan Mucha. Katolíci aj evanjelici preferujú biele vína, má to praktické dôvody červené necháva fľaky na liturgickej utierke, ktorá sa používa na prekrytie a čistenie kalicha. Zakázané však nie je. U pravoslávnych je to inak. „Používame len červené víno, jeho farba symbolizuje krv,“ vysvetľuje pravoslávny kňaz zo Strážskeho Michal Džugan a dodáva, že ide o vína sladké. „Suché sa nepoužívajú, lebo u nás Kristovu krv prijímajú od malička aj deti, a také by mali problém prijať.“ Nakupujú buď v obchodoch s liturgickými predmetmi, prípadne si ho vozia z blízkej Ukrajiny, Grécka a Bulharska. Podľa Ľubomíra Petrika v Prešovskej arcieparchii dominuje víno z Tibavy, v Košickej eparchii z tokajských oblastí. Katolícky kňaz z oravskej Rabče Miroslav Lettrich vraví, že nakupujú v Spolku sv. Vojtecha, v Poľsku, „aktuálne máme víno z Veľkej Trne“.

Muž pre abstinentov?

Zloženie abstinentov je rôzne askéti, úplne sa vyhýbajúci alkoholu, liečení alkoholici, ktorým by už deci mohlo spustiť recidívu, kňazi so zdravotnými problémami, prípadne alergiou na alkohol. Riešenie existuje aj pre nich - súdny vikár Spišskej diecézy Ján Duda v časopise Tribunál spomína cirkevnú autoritu Angela Urru. Tá uvádza, že „kňazom, ktorí nemôžu požívať víno, Kongregácia pre Boží kult a disciplínu sviatosti môže dovoliť požívať aj víny mušt.“ Oslovení kňazi abstinentov medzi kolegami takmer nepoznajú, Petrik vie len o jednom. My sme našli dvoch - jeden trpí alergiou na alkohol, druhý je abstínujúci alkoholik. Situáciu riešia tak, že si vo vine omočia len pery. Mucha tvrdí, že sa s kňazom, ktorý by odmietal Kristovu krv, nestretol. „Ak nemá vážny zdravotný problém, odmietanie vína počas Pánovej večere by sa priečilo Kristovmu príkazu.

Vravel - Kto neje moje telo a nepije moju krv, nie je ma hoden.“ Človek by sa tak vraj oberal o možnosť vstupu do kráľovstva nebeského. Odmietaniu vína počas svätej liturgie nerozumie ani Džugan. „Je to služba Bohu, nejde o alkohol v pravom zmysle slova, ale o Kristovu krv.“ S týmto vysvetlením súhlasí aj Slováč. „Víno počas omše nie je alkohol, pre nás veriacich je to Ježišova krv.“ Abstinentov medzi duchovnými nepozná ani Vadrna. „Nebohý starý spolubrat mi v kláštore rozprával o prípade, keď jedného adepta na kňazstvo museli učiť piť víno, lebo ho neznášal. Nakoniec bol z neho alkoholik. Nikto sa ním však nestane pitím na omši.“

Nafúkali by?

Mnoho kňazov pendluje medzi obcami, kde majú niekoľko omší po sebe. Ak si na každej vypijú, nemôžu nafúkať? Pravoslávny kňaz Džugan to odmieta. „Podľa pravidiel môže kňaz konať len jednu svätú liturgiu denne. Ak má viaceré farnosti, Kristovo telo a krv prijíma iba raz.“ V policajtoch problém nevidí. „Ak by ma stopli, určite nenafúkam. Počas liturgie pijem minimum vína, aj to je riedené vodou.“ Vadrna má inú skúsenosť. „Možno by som po niekoľkých omšiach nafúkal, preto pijem málo. Poznáam kňaza, ktorý po troch omšiach zaspal za volantom a skončil v poli, no to bolo skôr obedom na fare, po ktorom sa mu drialo.“ Polícia ho testu na alkohol ešte nepodrobila. „Ak vidia, že som kňaz, fúkať mi nedajú. Iné to bolo, keď som sa stal účastníkom nehody, tam to šlo automaticky. Kňazi nemajú výnimku, nemajú čo jazdiť pripití.“ „Fúkať mi dali viackrát, predpisy platia aj pre nás,“ dopĺňa Lettrich, ktorý v minulosti mával aj štyri nedeľné omše. Pozitívny test na alkohol je podľa neho pri malých množstvách vylúčený. Petrik potvrdzuje, že aj viacerí gréckokatolíci kňazi sa presúvajú medzi obcami a v nedeľu mávajú dve až tri sväté liturgie. „Mohol by to byť problém, kňazi nemajú žiadnu výnimku. Je to na ich zodpovednosti. Môžu to riešiť tak, že ich odvezie niekto z veriacich, prípadne vypijú tak málo, aby nenafúkali.“

Nenakazia sa?

Kým pri katolíckej omši prijímajú Kristovu krv iba kňazi, u evanjelikov sa v rámci Pánovej večere podáva víno

veriacim. „V našom cirkevnom zbore šesťkrát ročne,“ vraví Ivan Mucha. Podľa neho sa z približne dvoch deci vína v jednom kalichu napije 15 až 16 ľudí. Že desiatky, prípadne stovky ľudí pijú z jedného kalicha, odvodňuje príkazom Krista „pite z neho všetci“. V mnohých krajinách však už evanjelici dostávajú víno v jednorazových kalíškoch, dôvodom je aj hygiena. Podľa Muchu to príde aj k nám, keďže občas sú problémy. „Nedávno sme u nás museli zrušiť večeru Pánovu, pretože v dedine bola žltáčka a nechceli sme riskovať jej šírenie.“ Gréckokatolícki a pravoslávni veriaci nedostávajú víno priamo z kalicha, spolu s chlebom sa im naberá na lyžičku. Michal Džugan v tom problém nevidí. „Boh nemôže byť prenášačom chorôb, on lieči. Sú prípady malomocných, ktorí prišli k prijímaniu a nikto sa nenakazil. Poznám ľudí v balkánskych krajinách, kde sa malomocenstvo vyskytuje dodnes a tiež nevznikol žiadny problém. Je to o sile viery. Ak si niekto myslí, že Boh prenáša choroby cez prijímanie jeho tela a krvi, asi je maloverný.“

Karol Sudor, SME 8.1.2011

Príde koniec sveta 21. mája 2011?

Americký náboženský aktivista vyrátal dátum súdneho dňa

Tento rok bude po všetkom. Vyplýva to z výpočtov známeho amerického aktivistu Harolda Campinga, ktorý začiatok apokalypsy očakáva už tento rok – 21. mája. Zisťovali sme, čo na to hovorí cirkev a numerologička. Koniec sveta by sa mal začať 21. mája 2011. Po všetkom bude až o 5 mesiacov neskôr – 21. októbra. Vyrátal to aktivista Harold Camping, ktorý je populárny najmä vďaka vysielaniu svojho rádia Family Radio. V jeho éteri rieši s poslucháčmi náboženské otázky.

Už druhý pokus

Campingove predpovede už raz svet vystrašili. Druhý príchod Ježiša Krista na Zem, keď podľa Biblie nastane koniec sveta, avizoval už na 6. septembra 1996. Vtedy tucty jeho prívržencov obliekli svoje deti do nedeľných šiat a v budove Veterans Memorial Building v kalifornskom

meste Alameda čakali na koniec. Nič sa však neudialo. Cirkev Campingove výpočty odmieta. „S určitou viere vieme, že koniec sveta príde. Kedy to však bude, vie len Boh,“ povedal nám hovorca Konfederácie biskupov Slovenska Jozef Kováčik.

Budú to náročné dni

Numerologička a astrologička Alenka tvrdí, že hviezdy a čísla v spomínaných dvoch dátumoch koniec sveta nevešia. „Konštelácia hviezd bude rovnaká ako vlni. Keďže sa vtedy nič nestalo, nepredpokladám, že by apokalypsa prišla tohto roku,“ tvrdí Alenka. Podľa nej budú 21. máj a 21. október náročné dni a hrozia konflikty, celosvetovej katastrofy sa však báť nemusíme. Bez ohlasu však nemusia skončiť varovania pred príchodom konca sveta. Vo svete sa rozmnožili sekty, ktoré sa chcú apokalyptickým hrozbám vyhnúť hromadnou samovraždou.

EVA PRISTAŠOVÁ

Plus jeden deň 8.1.2011

Pýtate sa...

HOSŤ: Iveta Radičová, predsedníčka vlády SR, Ivan Gašparovič, prezident Slovenskej republiky, Richard Sulík, predseda NR SR.

Radovan Slobodník, moderátor STV: „Je tu otázka na pána predsedu Sulika, chce sa vás divák opýtať ako liberálneho politika kedy dáte návrh na znižovanie platov cirkvám o tých nič nehovoríte.“

Iveta Radičová, predsedníčka vlády SR: „Veď oni majú minimálne mzdy.“

Richard Sulík, predseda NR SR: „Pokial' viem, tie platy sú tam mimoriadne nízke.“

Moderátor: „Tu divák píše, viete aké platy dostávajú za ich plácu.“

Richard Sulík, predseda NR SR: „Pokial' viem, tak sú tie platy minimálne ako skupina cirkevníci majú nízku priemernú mzdu.“

Iveta Radičová, predsedníčka vlády SR: „Niečo nad minimálnymi mzdami a oni majú na chod samotnej cirkvi peniaze.“

Richard Sulík, predseda NR SR: „Ale teda o čom sa mi ako strana SaS budeme snažiť to je odľuka cirkvi od štátu finančná odľuka, čiže behom

tohto volebného obdobia by sme chceli otvoriť spoločenskú diskusiu, tak aby sa našlo riešenie s ktorým samozrejme budú aj cirkvi súhlasiť a potom už tie platy cirkevníkov nie sú z pohľadu štátu podstatné. Už si to skrátka cirkev určí sama.“

Ivan Gašparovič, prezident Slovenskej republiky: „Zmluva s Vatikánom čiže bude tu treba vyriešiť všetky tieto veci.“

Richard Sulík, predseda NR SR: „No musí to byť samozrejme v súlade s medzinárodnými zmluvami.“

Iveta Radičová, predsedníčka vlády SR: „Práve tieto dni odchádza pán minister zahraničných vecí do Vatikánu na rokovania súvisí to aj s touto zmluvou ale bežný kňaz na malej fare má veľmi nízky plat a to, čo stojí je samotný chod jednotlivých cirkví. A treba si uvedomiť koľko máme cirkví na Slovensku a rozhodnutie prijať tak, aby to neznamenalo zánik tých malých cirkví.“

Moderátor: „Je tu otázka pre vás pani premiérka. Chcel by som sa opýtať pani Radičovej. Sľubovali ste, že sa nebude dvíhať DPH, nebude sa zdražovať, že sa budú robiť opatrenia vo výdajoch štátu tak prešou ste zvýšili DPH.“

Iveta Radičová, predsedníčka vlády SR: „Ja poviem len prvú vetu, naozaj môže pán predseda ma doplniť. Celú jednu miliardu eur škrátame na výdavkoch štátu. Z toho 40% na platoch ústavných činiteľoch a na bežných výdavkoch ministerstiev. Ďalšie škrty by znamenali znižovanie platov učiteľov, znižovanie platov v zdravotníctve čo sme nechceli dopustiť. To jednocentné zvýšenie DPH je kompromis, ktorý sme prijali aby sme neznižovali platy aj tak nízkych ohodnotení v týchto sektoroch.“

Moderátor: „Nech sa páci pán predseda.“

Richard Sulík, predseda NR SR: „No na tú DPH tam najmä naša strana SaS bola výrazne proti tomu, SDKÚ ani tak nie a mňa to samozrejme mrzí, na druhej strane vnímam to ako kompromis, ktorí bol reálny a s ktorým aj my za SaS vieme žiť, a myslím si že vieme to našim voličom vysvetliť. Totiž tam ešte treba aj povedať, že to zvýšenie nie je na trvalo ale tam zabudované automatické zníženie na 19% keď sa dosiahne deficit 3% a ja som presvedčený že to ešte za tejto vlády docielime, čiže.“ (krátené)

STV 1 - O 5 minút 12, 9.1.2011

Slová, ktoré kazia jazyk

Vierovyznanie podobne ako nejakú svetskú ideológiu nemôžeme stotožňovať s rasou. Kritika náboženstva nie je rasizmus. Je to pojem, ktorý má zastrašiť. Predovšetkým chce však umlčať moslimov, ktorí by chceli spochybňovať Korán a dožadovať sa rovnosti pohlaví.

Prejavy rasizmu

Koncom sedemdesiatych rokov vynasli iránski fundamentalisti pojem islamofóbia, čiastočne si ho požičali od „xenofóbie“. Jeho cieľom je vyhlásiť islam za čosi nedotknuteľné. Kto prekročí túto hranicu, je už rasista. Tento pojem hodný totalitnej propagandy zámerne ponecháva otvorené, či je zacielený na náboženstvo, sústavu vieroúky alebo veriacich. Ale vierovyznanie podobne ako nejakú svetskú ideológiu sotva môžeme stotožniť s rasou. K islamu, ako aj ku kresťanstvu sa hlási množstvo ľudí z arabských krajín, Afriky, Ázie či Európy, tak ako sa množstvo ľudí hlásilo či hlási k marxizmu, liberalizmu či anarchizmu. Kým nie je dokázaný opak, má v demokracii každý právo považovať náboženstvá za zaostalý podvod a nemilovať ich. Či už to, že islamu niekto nedôveruje a odmieta ho ako agresívny s totálnym nárokom na jedinou pravdu, považujeme za legitímne alebo absurdné, nie je to prejav rasizmu.

Skutková podstata

Vari niekto pri protestoch proti distribúcii majetku či vláde trhu hovorí o „liberálofóbií“ alebo „socialistofóbií“? Alebo máme znovu zaviesť skutkovú podstatu kacírstva, ktorú roku 1791 zrušila revolúcia - to totiž žiada rok čo rok Organizácia islamskej konferencie, ako aj francúzsky politik Jean-Marc Roubaud, ktorý chce paušálne trestať každého, kto „zhadzuje náboženské cítenie spoločenstva či štátu“? Otvorené spoločnosti sú postavené na mierumilovnej koexistencii náboženských systémov a práve na slobodné vyjadrovanie názoru. Zaručená je sloboda náboženstva a rovnako aj sloboda kritiky náboženstva. Francúzi, odstrašovaní stáročiami cirkevnej moci, si želajú v otázkach náboženstva diskretnosť. Žiadať oddelené práva pre tú či onú komunitu, obmedziť spochybňovanie dogiem by bol krok späť smerom k Ancien Régime.

Ukazovanie prstom

Pojem islamofóbie má niekoľko funkcií: aby ju mohla lepšie obhajovať

- popiera realitu islamistickej ofenzívy v Európe. Útočí na laicizmus tým, že ho dáva do jednej roviny s fundamentalizmom. No predovšetkým chce umlčať moslimov, ktorí by spochybňovali Korán a dožadovali sa zrovnoprávnenia pohlaví, ktorí sa hlásia o právo neprisať na náboženstvo a chcú žiť mierumilovne, a nie pod diktátom doktrínárov a dlhých brád. A tak stigmatizuje mladé ženy, ktoré odmietajú závoje a šatky, karhá mladé Francúzky, Nemky či Angličanky magrebského, tureckého, afrického, alžírskoho pôvodu, ktoré žiadajú právo na ľahostajnosť voči náboženstvu, právo neveriť v Boha, právo jesť cez ramadán. Na renegátov sa ukazuje prstom, predhadzujú sa napospas hnevu svojej komunity, a tým sa dusí akákoľvek nádej na zmenu medzi stúpenkami Proroka.

Nový delikt

V celosvetovej rovine sa tým konštruje nový myšlienkový delikt veľmi to pripomína postup Sovietskeho zväzu proti „nepriateľom ľudu“. S požehnaním našich médií a politikov. Sám francúzsky prezident, ktorý nevynechá jediný lapsus, prirovnal islamofóbiu k antisemitizmu. To je tragický omyl. Rasizmus útočí na ľudí za to, čím sú: černosi, Arabi, Židia, belosi. Kritický duch rozkladá zjavené pravdy a podrobne ich spísanú podobu exegéze. Povedať, že je to to isté, znamená presunúť náboženské otázky z intelektuálnej do právnej roviny. Z každej námietky, každého vtipu je trestný čin.

Pokazený jazyk

Hanobenie hrobov či náboženských priestorov je, samozrejme, vecou justice. Vo Francúzsku ide predovšetkým o kresťanské cintoríny a kostoly. Mali by sme si pripomenúť, že kresťanstvo je dnes spomedzi všetkých monoteistických náboženstiev vystavené najintenzívnejšiemu prenasledovaniu - predovšetkým v islamských krajinách, napríklad v Alžírsku, Iraku, Pakistane, Turecku či Egypte. Je ľahšie byť moslimom v Londýne, New Yorku či Paríži než protestantom či katolíkom na Blízkom východe či v severnej Afrike. Ale pojem christianofóbie nefunguje - a je dobre, že nefunguje. Sú slová, ktoré sa jazyku vzpierajú, kazia ho, zatemňujú jeho zmysel. Islamofóbia patrí k takýmto pojmom, ktoré by sme mali súme vyškrtnúť zo slovníka.

Pascal Bruckner, rancúzsky filozof
SME, 8.1.2011

Obnovili si kaplnku

Pôvodný novorenesančný Pálffyovský kaštieľ v Stupave zo 16. až 17. storočia je dnes sídlom Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov. Spolu s priľahlým parkom je ozdobou stupavského centra a to aj vďaka rekonštrukcii, ktorou postupne prechádza. Včera tam slávnostne otvorili zrenovovanú kaplnku. Ruku k dielu priložili aj samotní klienti zariadenia.“

Redaktorka: „Kaplnka bola pred vyše 60 rokmi zničená pri požiare. Od leta minulého roka pracovali klienti domova takmer každý deň na jej obnove.“

Ivan Bartalský, klient DSS Kaštieľ v Stupave: „To sme začali ako vyčistením trošičku, takže to viete bolo tak trošku zanesené. No a potom sme pristúpili k rekonštrukcii ako.“

Anton Srholec, rímskokatolícky kňaz: „Za starých čias naši veriaci ľudia niektorí nepreháňali chodenie do kostola, ale keď bolo treba opravovať kostol, nastúpil ten chlap a bol ochotný tam robiť od rána do večera.“

Redaktorka: „Kaplnka síce po požari stratila veľa zo svojho pôvodného štýlu. Zmizli fresky, výzdoba, aj pôvodný oltár. Pre domácich je však na tomto mieste dôležitý najmä kríž.“

Ivan Bartalský, klient DSS Kaštieľ v Stupave: „Ten sme tak museli presne na milimeter odrezať. A sme boli zúčastnení viacerí u toho a nám to išlo. Až nakoniec ho vidíte, že je pekný, vysoký.“

Milka Frišovičová, klientka DSS Kaštieľ v Stupave: „Sa mi to páči všetkým, tak i hovorili, je to velice útulné pre kresťanov.“

Redaktorka: „Domov svojim klientom poskytuje celodennú starostlivosť. Zahŕňa ubytovanie, stravu, ale aj ošetrovateľské služby. Za dôležitú však považujú aj podobnú tvorivú činnosť ako bola obnova kaplnky.“

Pavol Podmajerský, riaditeľ DSS Kaštieľ v Stupave: „Toto si oni tak cenia, že oni tu odovzdali kus práce, kus seba a potom budú tu chodiť na tie svoje duchovné meditácie, cvičenia, nejakú omšu tu spravíme.“

Redaktorka: „Kaplnka pri stupavskom kaštieli tak po prvýkrát ožila znova po 60 rokoch bohoslužbou na sviatok Zjavenia Pána.

Jana Chrapová, TA3, 7.1.2011

Kremácia- dedinské tabu

Spopolňovanie nebožtíkov je na slovenskom vidieku stále veľkým tabu. Kým v mestách sa kremácia stáva trendom, ľudia žijúci na dedinách ostávajú verní tradícii pochovávaní do zeme. My sme pod Tatrami dokonca našli obec, kde mŕtveho človeka ešte nespopolnili.

Redaktor: „Sme v Lendaku a na tomto cintoríne urnu s pozostatkami jednoducho nenájdete. No a keď na ulici čo i len spomeniete slovo kremácia či spopolnenie, ľudia sa tu začnú doslova prežehnávať.“

obyvatelia obce Lendak: „Neeexistuje.“

obyvatelia obce Lendak: „U nás sa nepáli, len pochováva.“

obyvatelia obce Lendak: „Ja sama by som sa nechcela dať spáliť.“

obyvatelia obce Lendak: „Telo má byť pochované v zemi.“

obyvatelia obce Lendak: „Ta čo ste.“

Redaktor: „Ľudia pripúšťajú, že sa im to prieči aj preto, že sú hlboko veriaci. Navyše aj samotná cirkev sa ku kremácii stavia rezervovane.“

Michal Lipták, rímskokatolícky kňaz: „Veľmi ju neodporúča, skôr ju iba trpí.“

Redaktor: „Ako náhle sa ale presunieme do mesta, situácia sa mení.“

Eva Brajerová, riaditeľka mestského pohrebníctva v Poprade: „V Poprade 40% pozostalých dáva prednosť kremácii pred klasickým pochovaním.“

Redaktor: „V Bratislave je ten rozdiel ešte väčší.“

Miloslav Hrádek, riaditeľ najväčšieho pohrebníctva v Bratislave: „Podiel kremácií oproti klasickému pochovávaní asi 75 na 25.“

Redaktor: „No a u susedov v Prahe jednoznačne vedie spopolňovanie.“

Miloslav Hrádek, riaditeľ najväčšieho pohrebníctva v Bratislave: „Až 90% na 10.“

Redaktor: „Kremáciu nebohých mestá preferujú. Zápasia totiž s nedostatkom hrobových miest a nových plôch na cintoríny je žalostne málo. Sociologička ale tvrdí, sú za tým aj peniaze.“

Pán Boh si platí prenájom

Kostolík v Kvetnici je v súkromných rukách

Na rímskokatolíckom farskom v Poprade majú nájomnú zmluvu, ktorá podľa miestneho dekana veru nemá konkurenciu. Ide totiž o nájomnú zmluvu na kostolík v popradskej Kvetnici. Ten vlni skončil v súkromných rukách. Cirkvi teda nezostalo nič iné, ako si kostol prenajať.

Redaktor: „Veriaci v popradskej Kvetnici vlni omšou oslávili 100 rokov od založenia tohto Kostola svätej Heleny. Málokto z nich však vtedy tušil, že nechýbalo veľa a bolo by to bývalo po sto rokoch nielen prvá, ale aj posledná omša. Po rozpredaní bývalého štátneho liečebného ústavu získala kostolík neziskovka prevádzkujúca domov dôchodcov. Cirkev, ktorá sa o kostolík 20 rokov starala, ostala s dlhým nosom napriek tomu, že sa ho pokúsili neraz získať.“

Anton Oparty, dekan farnosti: „Ja som sa na to pýtal vo februári 2009 a oni dostali list vlastníctva v januári 2010.“

Redaktor: „Po tom, ako sa na liste vlastníctva objavila nezisková organizácia, na farskom úrade v Poprade ostali nemilo prekvapení. Dekan farnosti sa chtiac-nechtiac stretol s majiteľkou neziskovky. Po prvom neúspešnom stretnutí bola na svedenie nájomná zmluva za 1 euro na 15

rokov. Všetky ostatné náklady hradí cirkev.“

Anton Oparty, dekan farnosti: „Chceme to užívať kvôli tým ľuďom, ktorí tam chodia do kostola a budeme zveľaďovať úplne cudzí majetok.“

Redaktor: „Majiteľka neziskovky sa odmieta kostolíka vzdať. Tvrdí, že cirkvi vyšla maximálne v ústrety.“

Adela Dovalovská, majiteľka neziskovej organizácie: „Nerozpredávame ani neberieme nájom od cirkvi. Tak isto by som mohla povedať, že chcem 100 euro mesačne.“

Anketa: Kvetničan: „Je to zlé.“

Kvetničanka: „Ešte som nikdy nepočula, aby mal súkromník kostol.“

Anton Oparty, dekan farnosti: „Presne máme vyčíslené cez 800 tisíc ešte v korunách sme do toho investovali.“

Adela Dovalovská, majiteľka neziskovej organizácie: „Čo sa týka vnútra kostola, je to majetok cirkvi, to hej, čo sa týka lavíc a týchto vecí, ale aké tam boli peniaze dané z cirkvi, ja nemá vedomosti o týchto veciach.“

Redaktor: „Asi máte tú jedinú nájomnú zmluvu, na tomto farskom úrade, jedinú nájomnú zmluvu na kostol.“

Anton Oparty, dekan: „No široko-d'aleko.“

Vlado Jurek, TV JOJ, 8.1.2011

Prezident Ivan Gašparovič hovoril so zahraničnými diplomatmi, ktorí pôsobia na Slovensku

Prezident Ivan Gašparovič hovoril so zahraničnými diplomatmi, ktorí pôsobia na Slovensku. Na novoročnom stretnutí vyhlásil, že sa snaží vykonávať svoju funkciu nadstranícky a pre dobro. Apoštolský nuncius Svätej Stolice Mons. Mario Giordana v mene diplomatov pripomenul, že vlnajšie úspešné parlamentné a komunálne voľby pomohli stabilizovať demokratický proces na Slovensku.

STV 1, 10.1.2011

Sylvia Porubánová, sociologička: „Spaľovanie v mestách je jednoducho aj lacnejší spôsob pochovávaní, naopak na dedinách hrobové miesta a celá údržba okolo tejto situácie nestojí toľko.“

Redaktor: „Zdá sa, že vidiek v tomto smere ešte dlhé roky ne-

poľaví a mestskému trendu nepodľahne. Faktom ale ostáva, že pri klasickom pochovávaní to trvá desaťročia a pri kremácii pár desiatok minút. No a v oboch prípadoch aj tak do bodky platí staré známe, že prach si a na prach sa obrátiš.“

Ján Tribula, Markíza, 8.1.2011

Pútnické miesto na Hore Zvir v Litmanovej

Stovky veriacich navštívili dnes známe pútnické miesto na Hore Zvir v Litmanovej. Spoločne sa modlili k svätej Bohorodičke. Na tomto mieste sa dvom dievčatám od augusta 1990 údajne 5 rokov zjavovala Panna Mária.

Redaktorka STV: „Pre duchovné povzbudenie chodia veriaci na horu Zvir pravidelne každú nedeľu po prvom piatku v mesiaci. Neodradilo ich ani dnešného chladné a hmlisté počasie.“

Pútnici: „Chodím tu prosieť veľa vecí a ďakovať za to, čo mi boh konal v živote.“

Pútnici: „Idem ku tej Pani Márii Litmanovskej, aby mi dala toho zdravia.“

Pútnici: „Ďakujem za minulé mesiaca pýtam zase o pomoc do druhého mesiaca.“

Redaktorka STV: „Prvá tohto

ročná púť sa začala uctením ikony Bohorodičky, pokračovala hymnusom na jej oslavu a vyvrcholila slávnostnou svätou liturgiou.“

Vasil Kindja, Chrám nepoškvvrneného počatia Panny Márie: „Úmysel bol za poďakovanie za všetky dobrodenia ktoré na tomto mieste pútnici získavajú a nie je ich málo. Uzdravenia, pokoj.“

Redaktorka STV: „Pútnické miesto navštevuje čoraz viac veriacich.“

Marcel Pisio, duchovný správca Hory Zvir: „Od vytvorenia duchovného puta s bazilikou .. v Ríme narastá počet pútnikov a ľudia nachádzajú ozaj veľkú duchovnú pomoc na ceste ku spásy v tomto živote.“

Redaktorka STV: „Najväčšia púť na Horu Zvir bude na výročie zjavenia začiatkom augusta.

Tatiana Godorová, STV 1, 9.1.2011

Príbehy z Lurdskej jaskyne

Najväčšia Lurdská jaskyňa na Slovensku je ukrytá v bratislavskom kameňolome. Skrýva nespočetné množstvo príbehov, ktoré sú vytesané do mramorových tabúl. Tie lemujú široké múry tohto pútnického miesta. Mariánski ctitelia tu tak vytvorili jedinečný obraz viac ako storočnej histórie tohto regiónu.“

Redaktor: „Vyše 4200 ďakovných či prosebných tabúl spolu v 12 jazykoch. Od roku 1892 až do dnes pribúdajú stále nové a nové odkazy na múry tejto lurdskej jaskyne.“

Jozef Hal'ko, hovorca bratislavskej arcidiecézy: „Tie modlitby počas toho vyše storočia existencie tejto jaskynky vyjadrujú aj spoločenskú a politickú situáciu.“

Redaktor: „Najviac ich pribudlo počas dvoch svetových vojen, kedy boli ľudia aj najviac ohrození.“

Nápisy: „Mária, daj aby sa môj manžel oslobodil z ruského zajatia. V teba som dúfal. Ďakujem ti za návrat synov zo zajatia.“

Redaktor: „Toto miesto však odкрýva aj nedávnu minulosť. Ďakovnú tabuľku tu umiestnil dokonca aj doktor práv, ktorý ešte pred

tým v roku 1952 odsúdil do väzenia rehoľnú sestru Zdenku a bol aj prísediacim sudcom v procese s biskupmi Buzalkom, Gojdičom a Vojtašákom.“

Jozef Hal'ko, hovorca bratislavskej arcidiecézy: „Vyhodený zo strany, vyhodený zo súdnicstva sa kajal za svoju spoluprácu s režimom.“

Ladislav Korbuly, syn Pavla Korbulyho: „To bola doba po jeho odchode z justície, chodieval dokonca až dvakrát denne do Blumentálskeho kostola.“

Jozef Hal'ko, hovorca bratislavskej arcidiecézy: „Pokánie konkrétne tohto komunistického sudcu bolo čosi veľmi náročné, veľmi silné, veľmi bolestné preňho, pretože si uvedomil, na čom spolupracoval. Že spolupracoval na nespravodlivosti, ktorá mala dopad na konkrétne ľudské osudy.“

Redaktor: „No a hoci sa v tej dobe ľudia báli umiestňovať tabule do tejto jaskyne, doktor Pavol Korbuly tak urobil a dokonca sa podpísal plným menom.

**Marek Gudiak
TV Markíza, 10.1.2011**

Pápež venuje

Dzurindovi 10 minút

Šéf diplomacie Mikuláš Dzurinda sa vybral do Vatikánu. Za úlohu má pripraviť pôdu pre návštevu Svätého Otca Benedikta XVI. na oslavách 150. výročia príchodu Cyrila a Metoda na naše územie. Ešte predtým stihol navštíviť hrob Jána Pavla II.

Mikuláš Dzurinda včera večeral so sekretárom Svätej stolice pre vzťahy so štátmi Mons. Dominicom Mambertim. Už dnes však minister zahraničia strávi obvyklých 10 minút v súkromnom rozhovore s pápežom na záver generálnej audiencie. Dzurinda bude počas nej spolu s ďalšími pozvanými sedieť podľa zistení Nového Času rovno v prvom rade. Pripravuje totiž pôdu na pápežovu návštevu. A o čo požiada Benedikta XVI. medzi štyrmi očami? „Verím, že budeme môcť na Slovensku už čoskoro Svätého Otca privítať“, odkázal šéf diplomacie Dzurinda. Zároveň mu odovzdá aj pozývaci list od prezidenta. (ham), Nový Čas, 12.1.2011

Dzurinda sa stretne s pápežom!

Minister zahraničných vecí Mikuláš Dzurinda už dnes odletí do Vatikánu. Čerešničkou na torte bude pre neho prijatie samotným pápežom Benediktom XVI., ktoré bude zajtra presne na obed. V čase, keď sa kresťania tradične modlia Anjel Pána.

Dzurindu pozval na pracovnú návštevu Svätej stolice vatikánsky partner Dominique Mamberti. Čo sa týka prípravy na stretnutie so Svätým Otcem, ministrov hovorca Ľuboš Schwarzbacher nám prezradil, že sa Dzurinda nijako špeciálne nebude chystať. „Minister sa zodpovedne pripravuje na každú zahraničnú pracovnú cestu,“ povedal nám. Prezradil však aj to, že oblečenie na audiencii stanovuje vatikánsky protokol, čo znamená tmavý oblek, biela košeľa a kravata v tmavších farbách. Preto bude musieť Dzurinda oželiť svoje obľúbené belasé kravaty.

**MARCEL TAJCNER
Plus jeden deň 11.1.2011**

Messi má opäť

Zlatú loptu

Favorizovaný Iniesta skončil v anke- te druhý. Konkurencii vypálil rybník. Zlatú loptu FIFA pre najlepšieho fut- balistu sveta za rok 2010 získal tak trochu prekvapujúco Lionel Messi (23). Argentínsky útočník obhájil mi- nuloročné prvenstvo, keď v prestížnej a po prvý raz spoločnej ankete FIFA a magazínu France Football tesne predstihol spoluhráčov z Barcelony - Španielov Andrésa Iniestu (25) a Xa- viho Hernándeza (30).

Messimu síce nevyšli majstrovstvá sveta na sto percent, ale v drese Bar- celony žiaril nielen v La Lige, ale aj v Lige majstrov. „Ďakujem všetkým, že tu dnes vôbec môžem stáť. Stále tomu nemôžem uveriť, pretože minulý rok som to trochu čakal, ale teraz nie. O to viac som spokojnejší a dúfam, že radosť majú aj moji spoluhráči. Verím, že to s nimi oslávim, pretože majú na tom ohromnú zásluhu. Pochopiteľne, ďakujem aj fanúšikom Barcelony,“ povedal na slávnostnom vyhlásení v Zürichu dojatý Messi. Média za víťaza favorizovali Iniestu. Strelec víťazného gólu Španielska vo finále svetového šampionátu v zisk ocenenia v kútiku duše určite veril. „Ak vyhrám, nebude to len pre jeden gól, ale kombináciu viacerých faktorov z futbalu,“ tvrdil Iniesta na tlačovke pred vyhláse- ním. Ako vidieť, kombinácia faktorov mu nevyšla. Ale aj o tom sú ankety.

(rk, tasr), Nový Čas 11.1.2011

ANKETA ZLATÁ LOPTA FIFA ZA ROK 2010

Najlepší futbalista: Lionel Messi (Arg./Barcelona) Najlepšia futbalist- ka: Marta (Braz./Gold Pride a Santos) Najlepší tréner mužského futbalu: José Mourinho (Inter Miláno/Real Mad- rid) Najlepší tréner ženského futbalu: Silvia Neidová (tím Nemecka) Pre- zidentova cena: arcibiskup Desmond Tutu (za pomoc pri usporiadaní MS v JAR) Puskásova cena za najkrajší gól: Hamit Altintop (Turecko) Cena fair play: ženská reprezentácia Haiti 17 Jedenástka roka FIFA/ FIFPro: Ca- sillas (Šp./Real) - Maicon (Braz./Inter Miláno), Puyol, Piqué (obaja Šp./Bar- celona), Lúcio (Braz./Inter Miláno) - Iniesta, Xavi (obaja Šp./ Barcelona), Sneijder (Hol./Inter Miláno) - Cr. Ro- naldo (Port./Real Madrid), Villa (Šp./ Barcelona), Messi (Arg./Barcelona).

Nechali čakať biskupa!

Kádehácki šéfovia rezortov dopravy a vnútra si dali vysvätiť svoje pra- covné priestory. Zavolali si preto na pomoc biskupa a armádneho ordinára Františka Rábeka. Trapas však nastal, keď sa Ján Figel' a ani Daniel Lipšic nezachovali ako ideálni hostitelia.

Faux pas sa stalo hneď na minister- stve dopravy. Figel' totiž nechal svojho hosťa čakať v miestnosti pre návštevy bez pohostenia. Biskup ani povestný pohár vody nedostal. Minister navyše meškal 15 minút, pretože bol na obede s premiérkou. K samotnému vysväte- niu došlo pomocou svätenej vody, kto- rou biskup pokropil priestory minister-

stva. Pri obrade **nechýbal ani spev.**

Meškal kvôli Schusterovi

Po skončení posviacky na minist- terstve dopravy sa Rábek pobral so svojim sprievodom a koledníkmi na ministerstvo vnútra, kde však musel opäť čakať. Pán minister Lipšic mal na návšteve exprezidenta Rudolfa Schus- tera. Lipšic však na rozdiel od svojho kolegu Figel'a Rábekov i pohostenie ponúkol. Aj tu nasledovali trojkráľové obrady posviacky príbytkov a zazneli tiež koledy. Na záver sa minister s bis- kupom pomodlili aj jeden Otčenáš.

MARCEL TAJCNER

Plus jeden deň 11.1.2011

Cyrilova kosť plní kostoly

Po slovenských farnostiach putu- je relikvia. Drobná kostička z tela svätého Cyrila zaplňa kostoly na západnom Slovensku veriacimi, zvedavcami i turistami. V ponde- lok večer bola vystavená pred ol- tárom kostola v Kútoch. „Na omšu prišlo oveľa viac ľudí ako inokedy. Viacerí dokonca využili možnosť individuálneho uctenia si ostatkov sv. Cyrila z takmer bezprostred- nej vzdialenosti,“ hovorí správca farnosti Andrej Krupa. V najbliž- ších dňoch bude časť kľúčnej kosti dlhá len pár centimetrov vystave- ná napríklad v Borskom Mikulá- ši, v Smolinskom a obciach okolo Skalice. Relikvia sa na Slovensko dostala až v 60. rokoch minulého storočia. O jej hodnote pre slovan- ských veriacich svedčí aj posledná návšteva bulharského biskupa Kyp- riána, ktorý túžil pre svojich kraja- nov získať aspoň jej malý kúsok. Napokon sa však musel uspokojiť s takzvanou druhotnou relikviou - odtlačkom kosti na vzácnom rúchu. Pred niekoľkými týždňami sa na Slovensku objavila ešte jedna re-

likvia sv. Cyrila. Žilinský diecéz- ny biskup Tomáš Galis ju získal z pozostalosti biskupa Pavla Hnili- cu, ktorý veľkú časť života strávil v Ríme. Informáciu Pravde potvr- dil hovorca žilinského biskupstva Peter Holbička. Putovanie relikvie je predzvesťou osláv 1150. výročia príchodu solúnskych bratov na úze- mie dnešného Slovenska. Časti Cy- rilových kostí sú veľmi vzácne aj preto, že sú to jediné ostatky, ktoré sa po dvojici vierozvestcov našli. V katolíckych kostoloch je množ- stvo rôznych relikvií a niektoré sú dokonca staršie ako kosť sv. Cyrila. „Oltár nitrianskej katedrály ukrý- va napríklad ostatky sv. Emeráma, ktorému bol zasvätený prvý kostol v stredovečnej Európe,“ pove- dal hovorca nitrianskeho biskup- stva Miroslav Lyko. Ide o takzvaný Pribinov kostol, ktorého zvyšky archeológovia hľadali pri vykopávkach v katedrále. Priame dôkazy sa im však nepodarilo získať, šťastie by chceli skúsiť o niekoľko rokov pri ďalšom výskume. **Andrej Barát**
Pravda, 12.1.2011

Bude nový Boh?

Na nového Boha podľa filozofov vraj meškáme už stáročia. Nárast fun- damentalizmu vo svete to podľa šéfa spoločnosti Foresight Discern Ana- lytics Paula Saffa napovedá. Ľudia sa vraj najskôr pozerajú ku koreňom viery a ak ich to neuspokojí, začnú hľadať niečo nové. A to je priestor na hľadanie nového Boha.

(šm), Plus jeden deň 10.1.2011

Pápež: Sexuálna a občianska výchova je útokom na veriacich

Podľa pápeža sú tieto výchovy hrozbou voči „kultúrnym koreňom, ktoré živia skutočnú identitu a spoločenskú súdržnosť mnohých krajín“.

Sexuálna a občianska výchova na európskych školách je útokom na náboženskú slobodu, vyhlásil pápež Benedikt XVI. počas výročného príhovoru k zahraničným diplomatom vo Vatikáne.

„Nemôžem zostať ticho v súvislosti s ďalším útokom na náboženskú slobodu rodín v určitých európskych krajinách, v ktorých je povinná účasť na sexuálnej alebo občianskej výchove,“ povedal pápež veľvyslancom.

Podľa pápeža toto je príklad „hrozby“ voči „kultúrnym koreňom, ktoré živia skutočnú identitu a spoločenskú súdržnosť mnohých krajín“.

V kolekcii rozhovorov, ktoré vyšli v novembri 2010, Benedikt XVI.

po prvýkrát uviedol, že schvaľuje používanie kondómov na zníženie rizika nákazy rôznymi chorobami, čo viedlo k otázke, či zmenil svoj postoj k sexuálnej výchove.

Vatikán však neskôr vysvetlil, že pápežov výrok sa týkal iba sexuálnych pracovníkov, ktorí sú HIV pozitívni a nemožno ho uplatniť pre širokú verejnosť.

V príhovore pápež tiež obraňoval právo lekárov odmietnuť vykonať interrupciu s tým, že od kresťanov sa niekedy „požaduje“, aby vykonávali svoje zamestnanie „bez akéhokoľvek ohľadu na ich náboženské či morálne presvedčenie“.

Benedikt XVI. však dodal, že ho teší rezolúcia Rady Európy z októbra 2010, ktorá opätovne potvrdila právo lekárov na výhradu vo svedomí.

SME, 11.1.2011

Levoči otvorili nové priestory Inštitútu Juraja Páleša prispôbené aj pre telesne postihnutých študentov

Nový internát, veľkokapacitné učebne a dvojpodlažná aula, všetko prispôbené aj pre telesne postihnutých študentov. Takto vyzerajú zrekonštruované priestory Inštitútu Juraja Páleša v Levoči. Sú súčasťou Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity Ružomberok. Budú slúžiť takmer tisícke študentov. Nahrávala Ivana Ratkovská, redaktorka SRo: „Zrekonštruovaná Univerzita sa nachádza v budove bývalých kasární, ktoré však boli v ranej histórii objekty kartuziánskeho a neskôr jezuitskeho kláštora. Investícia za 7 mil. eur z dotácie Ministerstva školstva a peňazí eurofondov premenila unikátne historické priestory na modernú vysokú školu pre 900 poslucháčov Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity, ktorí sa venujú najmä štúdiu špeciálnej pedagogiky.

František Tondra, spišský diecézny biskup: „Levoča je centrom nevidiacich, aj iné špeciálne školy sú tu so zdravotným postihnutím. Je potrebné veľa špeciálnych pedagógov a práve toto sa tu študuje.“

Redaktorka: „V školskom trakte vybudovali 25 kabinetov a zhruba

rovnaký počet učební. Pribudla aj dvojpodlažná aula s kapacitou 214 miest. Štúdium je cieľené aj regionálne.

Amantius Akimjak, prodekan fakulty Katolíckej univerzity, Levoča: „Znevýhodnených zrakovo, sluchovo, ale aj sociálne. Ako vieme, tu je ich naozaj dosť. Takže ako soľ tu treba takéto pracovisko, kde sa budú vzdelávať učители a vychovávateľia, ktorí sa vedia starať o riadnych i znevýhodnených, lebo trend vo svete je integrovať tieto deti.“

Redaktorka: „Otvorenie zrekonštruovaných priestorov je zároveň akousi poctou historicky nedocenej osobnosti Juraja Páleša.

Doc. Ivan Chalupický, historik a archivár v Levoči: „Bol to kňaz nemeckého pôvodu vlastne, možno povedať, ktorý ale založil prvý učiteľský ústav v Uhorsku a na Slovensku, samozrejme na Spišskej kapitule a ktorý sa zaslúžil o to, že prvý knižka, učebnica, ktorá vyšla v bernolákovskej slovenčine. Bola to veľká, veľká osobnosť.“

Rádio Slovensko, 10.1.2011

Pápež myslí na Haiti

Benedikt XVI. uviedol, že je po minuloročnom rozsiahlom zemetrasení stále srdcom blízko k Haiti. Pápež vyslal na Haiti kardinála Roberta Saraha, aby tamojším obyvateľom tlmočil jeho neustálu blízkosť, ako aj blízkosť celej cirkvi. (tasr)

Plus jeden deň 12.1.2011

Pápež presadne do elektromobilu

Vlna ekológie možno nakoniec zasiahne aj vatikánske garáže.

Pápež Benedikt XVI. totiž uvažuje, že by presedlal zo svojho upraveného nepriestrelného „papamobilu“ Mercedes-Benz ML 430 do auta poháňaného elektrickou energiou. Tú by mohol čerpať z fotovoltaiických článkov, ktoré v rokoch 2008 a 2009 vo Vatikáne inštalovali. Práve vďaka projektu získavanie elektrickej energie zo slnka si Benedikt XVI. vyslúžil neoficiálny titul „zelený pápež“.

Tomáš Andrejčák, Pravda, 12.1.2011

Za hranicou rozumu

Snaha patentovať si fungovanie ľudského tela predstavuje podľa europoslanca Miroslava Mikolášika nielen prekročenie hranice etiky, ale aj zdravého rozumu. Európsky súdny dvor včera pojednával o žiadosti nemeckého vedca Olivera Brüstlea, ktorý pred niekoľkými rokmi požiadal o patent na vytváranie buniek, ktoré pochádzajú z ľudských embrií, ako aj na ich použitie pre terapeutické účely. Tento patent mu bol síce udelený, následne však súd prijal námietku hnutia Greenpeace proti nemu. Brüstle sa proti rozhodnutiu odvolal a nemecký federálny súdny dvor postúpil celý prípad ESD. „Oliver Brüstle žiada finančný profit z dokonalosti ľudského stvorenstva. Ak aj jeho autorstvo odmieta priznať Bohu, je nezmyslom privlastniť si ho. Preto treba komercializáciu ľudského tela odmietnuť hneď na začiatku,“ vyhlásil Mikolášik.

JÁN FELIX
Šport 13.1.2011

Vodu mu ponúkli

Ministerstvo dopravy ponúкло pred trojkráľovou posviackou svojich priestorov biskupovi Františkovi Rábekovi občerstvenie. Včera sme nesprávne uviedli, že biskup počas čakania na meškajúceho ministra Jána Figeľa „ani povestný pohár vody nedostal“. Podľa hovorca ministerstva, biskup Rábek viacnásobne ponúknuté občerstvenie odmietol. Za chybu sa ospravedľujeme. (dp)

Plus jeden deň 12.1.2011

Rozlúčku mal v kostole, v ktorom kázal

Ešte nedávno tam jeho slová počúvali stovky veriacich, ktorí sa s ním prišli včera naposledy rozlúčiť. Život obľúbeného kňaza Aurela (+ 60) náhle ukončila tragická dopravná nehoda v centre bratislavskej pešej zóny uplynulý piatok. Jezuitský kostol sa včera počas svätej omše, ktorú slúžil trnavský arcibiskup Róbert Bezák, zaplnil do posledného miesta.

Srdečný, nesmierne ľudský a vždy ochotný pomôcť - tak si spomínajú ľudia z jezuitskej komunity na vyštudovaného lekára a kňaza Aurela. „Každý, kto ho poznal, ho musel mať rád. Lepšieho človeka by ste ťažko hľadali. Bude nám za ním smutno,“ povedala zamestnankyňa Spoločnosti Ježišovej. Naposledy sa s ním prišli rozlúčiť stovky ľudí, niektorí sa za brány jezuitského kostola ani nedostali. Omšu viedol trnavský arcibiskup Róbert Bezák. Medzi smútiacimi bolo vidieť aj bývalého poslanca Františka Mikloška či ministra dopravy Jána Figeľa. Pozostatky duchovného potom uložili na cintorín v Ivanke pri Dunaji. Kňaza Aurela zrazila na pešej zóne dodávka pri cúvaní. Šoféroval ju Andrej (25), ktorý sa podľa polície nedostatočne venoval riadeniu. Vyšetrovateľ začal trestné stíhanie vo veci prečinu usmrtenia z neďbalosti. (r)

Nový Čas, 12.1.2011

Medzi smútiacimi bol aj František Mikloško.

Jezuitský kostol sa zaplnil stovkami veriacich.

Rakva so zosnulým obľúbeným kňazom ležala pod oltárom.

Podakoval cirkvám

Prezident Ivan Gašparovič zaželel predstaviteľom cirkví a náboženských spoločností šťastie, zdravie a veľa síl v ich práci pre spoločnosť. Podakoval im tiež za spoluprácu.

sita, tasr, Plus jeden deň 12.1.2011

Rakúsko je v pozore, hlási útek veriacich

Z katolíckej cirkvi vystúpilo najviac ľudí od konca vojny.

Rakúska katolícka cirkev zažíva najväčší exodus veriacich od skončenia druhej svetovej vojny. Za uplynulý rok opustilo rady Rakúšanov, čo sa hlásia k cirkvi, rekordných takmer 90-tisíc ľudí, oznámila dnes rakúska biskupská konferencia. Podľa tamojších cirkevných predstaviteľov za to môže narastajúci počet medializovaných škandálov, do ktorých sú zapletení kňazi. „Hlavný dôvod najväčšej vlny odchodov v povojnovom Rakúsku vidíme vo zverejnení prípadov sexuálneho zneužívania v cirkevných inštitúciách. Veľmi to bolí, že v tejto súvislosti sa veľa katolíkov odvrátilo od cirkvi a vystúpilo z nej,“ cituje agentúra APA biskupa v Grazi Egona Kapellariho.

Najviac od vojny

Hoci so zvýšeným počtom odchodu veriacich z cirkvi sa počítalo, skutočné číslo vyrazilo mnohým dych. Vlni sa totiž kresťanskej viery oficiálne vzdalo o dve tretiny Rakúšanov viac než rok predtým. Najviac sa vystúpenie z cirkvi dotklo veľkých miest. Napríklad v Grazi sa počet „nových ateistov“ zvýšil o 70 percent oproti roku 2009. O niečo menej to bolo vo Viedni. Takýto masový exodus si rakúska katolícka cirkev nepamätá prakticky od polovice 40. rokov minulého storočia. V hektických časoch znovunadobudnutia samostatnosti po niekoľkoročnom obsadení nacistickým Nemeckom opustilo v roku 1945 katolícku cirkev asi 200-tisíc Rakúšanov. Súčasný stav znepokojuje aj politikov, predovšetkým Rakúsku ľudovú stranu, ktorá ma k cirkvi najbližšie. „Hlavným dôvodom takéhoto javu sú množiace sa škandály sexuálneho zneužívania. Samozrejme, že takáto situácia je neprijateľná. Preto je potrebné vytvoriť komisiu s účasťou cirkevných predstaviteľov, politikov a ďalších odborníkov, ktorá by to riešila. Jedine tak sa dnešný stav bude dať zlepšiť,“ povedal pre HN rakúsky ľudovec Karl Freund.

Odchod aj v Belgicku

Hoci sa teda rady rakúskych veriacich v cirkevných štatistikách výrazne zmenšili, ich vystúpenie ani zďaleka neznamená, že sa odvrátili aj od sociálnych myšlienok kresťanstva. Viedenská charitatívna organizácia Wiener Caritas napríklad oznámila, že dary na humanitárne programy sa minulý rok oproti roku 2009 neznížili, a to ani napriek pretrvávajúcej hospodárskej kríze. S úbytkom veriacich v súčasnosti bojuje katolícka cirkev aj v ďalších krajinách, napríklad v Belgicku. Aj tu sa v minulosti objavili prípady sexuálneho zneužívania kňazmi či inými duchovnými. Rekordné počty ľudí žiadajú o vymazanie zo zoznamov veriacich. Platí to však i o Nemecku, rodnej krajine pápeža Benedikta XVI., kde ľudia šokovali trýznenie detí priamo v kláštoroch.

U nás exodus nehrozi

Podľa našich cirkevných predstaviteľov však slovenskí veriaci podobné škandály doma nezažili a nemajú ani dôvod vystupovať z cirkvi. Tá sa u nás stále teší dôvere. „Zatiaľ je predčasné hovoriť o tom, či Slováci budú odchádzať z cirkvi. Čísla o zmenách v počte by mali byť známe až v apríli alebo máji. V každom prípade žiadny masový exodus, o akom sa hovorí napríklad v Rakúsku, u nás určite neočakávame,“ pripomenul pre HN hovorca Konfederácie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Navyše, podľa neho je v Rakúsku aj úplne iný systém financovania cirkvi. U našich západných susedov si prihlásení veriaci platia daň za to, že sú jej členmi. Ďalším dôvodom odchodu tak môžu byť aj peniaze.

Čo Rakúšania vyčítajú cirkvi

množiace sa škandály zneužívania detí kňazmi jedným z nich je opäť salzburského kláštora Bruno Becker, ktorý sa priznal k zneužívaniu chlapca musia platiť cirkevnú daň stráca sa dôveryhodnosť voči duchovným

Pavel Novotný, HN 12.1.2011

Slovenská pozvánka pápežovi

Minister zahraničných vecí Mikuš Dzurinda včera oficiálne pozval Svätého Otca Benedikta XVI. na návštevu Slovenska. Dzurinda mu odovzdal aj osobný dar - dva krištáľové svietniky. Pápež vedel, že na budúci rok budú Slováci oslavovať 1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na územie našich predkov, ako potvrdil minister Dzurinda, vedel aj to, že Slováci by chceli, aby návšteva bola práve na budúci rok. Za oficiálne pozvanie prezidenta sa Svätý Otec poďakoval. Plán jeho ciest na nasledujúci rok však zatiaľ nie je známy, preto je podľa Dzurindu „v jeho rukách a rukách jeho spolupracovníkov.“ Od svojho uvedenia do úradu Benedikt XVI. na Slovensku ešte nebol. Pápež potvrdil, že vzťahy Slovenska a Svätej stolice sú dobré, tento

rok je aj desiate výročie podpísania základnej zmluvy. Dzurindu pozval na pracovnú návštevu Svätej stolice vatikánsky partner. Minister sa stretol so sekretárom Svätej stolice pre vzťahy so štátmi Dominiquom Mambertim, aj s ním hovoril o výročí podpisu dokumentu a o ceste, ktorú obe krajiny prešli od tohto aktu. S Mambertim hovoril Dzurinda aj o legislatíve. Slovensko má mať podpísané štyri čiastkové vykonávacie zmluvy, zatiaľ však má podpísané iba dve - zmluvu o výchove a vzdelávaní a zmluvu o duchovnej službe v ozbrojených silách. Po ich schválení vláda obdobné dohody odobrila aj s ostatnými registrovanými cirkvami. Chýbajú ešte zmluvy o výhrade vo svedomí a financovaní cirkvi.

Šport 13.1.2011

Platy predstaviteľov českých cirkví a náboženských spoločností sa nebudú zvyšovať do konca roku 2014

Platy predstaviteľov českých cirkví a náboženských spoločností sa nebudú zvyšovať až do konca roku 2014. Mzdy cirkevných predstaviteľov sa však nebudú ani znižovať, na rozdiel od všetkých zamestnancov štátu a verejnej sféry, ktorým od januára klesli o 10 %. Vyplýva to z dohody predstaviteľov v Česku registrovaných cirkví s ministrom kultúry Jiřim Besserom. Ročne vyplatí český štát mzdy kňazov a ďalších cirkevných predstaviteľov v celkovej výške 50 miliónov eur.“

Rádio ZET, 13.1.2011

Betlehenské hry v Osadnom

Kým väčšina z nás si minulý týždeň pripomínala sviatok Troch kráľov, niektorí pravoslávni a gréckokatolícki veriaci oslavovali po starom Vianoce. A k nim patria aj betlehenské hry. V Osadnom chodia na Prvý sviatok vianočný s betlehemom po dedine chlapi a oznamujú svetu novinu.“

T. Snitková, redaktorka: „Osadné už nie je čo bývalo. Kedysi dedina so 600, 700 i viac obyvateľmi ich dnes nemá ani 200. Mnohé domy zívajú prázdnotou alebo ožívajú len cez víkend ako chalupy. A predsa sa tu podarilo zachovať tradíciu betlehenských hier. Už možno storočie sa dedí z generácie na generáciu. Táto partia mužov sa dala dokopy pred 25timi rokmi. A sviatok narodenia Krista si pripomí-

na tak, ako ich otcovia či starí otcovia. Dnešných betlehencov viažu k tejto tradícii spomienky z detstva.“

Andrej Mikuláško: „Pamätám si, takí chlapi, my sme boli malí, no tak to sme zdedili po nich. No už sme chodili na základnú školu, tak už sme chodili hrať betlehenskú, oni chodili starí, my mladší a pri nich sme sa to učili a tak tie vedomosti od nich sme prevzali, no a tak to sa zachovalo doteraz.“

T. Snitková, redaktorka: „Neuvažujete, že by ste sa dali v šľapajách vašich starých rodičov a venovali sa betlehenským hrám?“

Rodáci z Osadného: „No tradície treba uchovať, takže určite áno.“

STV 2, 12.1.2011

Z pedofílie v Belgicku obvinili aj mníšky

Belgická justícia začala vyšetrovať podozrenie zo sexuálneho zneužívania chlapcov rádoými sestrami, ku ktorému malo dôjsť v sirotinci na východe krajiny v 50. rokoch. „Spal som v izbe s ďalšími štyridsiatimi chlapcami. Boli tam aj dve izbičky, kde spali mníšky, ktoré nás zneužívali,“ vypovedal teraz 63-ročný muž o údajných praktikách v sirotinci Sint-Vincentius de Halen. Údajná obeť tam vyrastala od svojich piatich rokov a zneužívať ju začali v desiatich. V podobnom prípade, ktorý sa odohral v cirkevnom školskom zariadení Stella Maris vo flámskom meste Courtrai, boli minulý týždeň obvinené ďalšie mníšky a jeden kňaz. Belgická rímskokatolícka cirkev sa zmieňa v pedofilných škandáloch už niekoľko mesiacov. Všetko sa začalo vlni v apríli po odstúpení bruggského biskupa Rogera Vangheluwea, ktorý sa priznal k dlhoročnému sexuálnemu zneužívaniu svojho synovca. Neskôr sa ukázalo, že katolícki kňazi v krajine zneužívali stovky detí, predovšetkým v 50. až 80. rokoch minulého storočia. Táto séria škandálov v Belgicku a takisto v iných krajinách sveta tak otriasla dôverou belgických kresťanov, že niektorí dokonca zrušili svoj krst a vystúpili z katolíckej cirkvi. Podľa uverejneného prieskumu katolíckej cirkvi v Belgicku dôveruje už len osem percent obyvateľov. Situácia oživila v miestnej katolíckej cirkvi okrem iného aj otázku celibátu kňazov, na ktorom Vatikán trvá, ale mnoho veriacich ho spochybňuje. „Myslím, že cirkev si musí položiť otázku, či je vhodné zachovať povinný charakter celibátu,“ vyhlásil koncom minulého roka nový bruggský biskup Jozef De Kesel. S niektorými ďalšími duchovnými sa domnieva, že celibát by nemal byť podmienkou pre kňazský stav.

Belgickom otriasa ďalší sexuálny škandál v cirkvi. Tentoraz mali chlapcov zneužívať mníšky v sirotinci na východe krajiny. **čtk**

Pravda, 13.1.2011